

DESIGN FÖR SMÅ OCH STORA SAMHÄLLEN

PROJEKTET INGÅR I DESIGNSATSNINGEN DESIGN SOM UTVECKLINGSKRAFT UNDER PERIODEN 2003-2005

Nära design är viktig design

När man i SVIDs projekt Sommar-designkontoret upptäckte att inte bara företagen, utan även kommunerna gav studenterna designuppdrag, väcktes nya funderingar. Här fanns uppenbart ett behov. Många av uppdragen handlade om ökad attraktionskraft och om utformandet av offentliga miljöer som kunde marknadsföra orten och skapa bl. a. arbetstillfällen inom tillverkning. Frågan om designmetodik kunde vara till hjälp för synligheten av små och stora samhällen, blev alltmer brännande.

Gränsöverskridande kommunutveckling

För projektledare Björn Nordén är projektet Design för små och stora samhällen mer en process än ett projekt. Här handlar det om att mötas och bygga tillitsfulla och förtroendegivande relationer i en process där alla parter lär sig något. Helhetssyn och kreativitet är viktiga ledstjärnor. Inspiration har man hämtat i SVIDs andra projekt och på så sätt har man fått en bred uppsättning konkreta metoder och nätverk att utgå ifrån. För de fyra pilotkommunerna har Sommar-designkontoret varit inkörsporten till projektet. Samverkan på flera sätt, är för Björn Nordén centralt.

– Kommunutveckling är gränsöverskridande. Det gäller att jobba lika mycket med näringslivet som med kommunerna. Utan näringslivsutveckling blir det ingen kommunutveckling. Därför är det viktigt att man samarbetar och att det finns en fungerande relation mellan samhälle, näringsliv och utbildning. Det innebär också att kommuner kan arbeta över de politiska gränserna.

Vad resultatet av projektet blir bygger till stor del på de människor som är involverade. I en process som deltagarna börjat kalla för "kommundesign" är det nödvändigt att ha tålamod och våga vara långsiktig. Mycket av arbetet går ut på att pröva sig fram och låta dörrarna stå öppna för nya idéer och effekter som det konkreta arbetet ger under resans gång. Ska förändringarna bli bestående, gäller det att inte ha alltför bråttom.

Kommuner måste hitta sin "kommunidé"

– En stor del av projektet har kommit att handla om kommunikation. Kommunerna måste hitta sin "kommunidé", menar Björn Nordén. Vad gör kommunen unik? Hur kan unikiteten förstärkas och kommuniceras för att attrahera invånarna, turisterna, företagen och den arbetskraft som behövs?

Innehållet är ingenting värt om du inte kan kommunicera det. Hur kommunicerar du ditt budskap för att nå dit du vill nå? Det är design för mig. I designprocessen utgår du ifrån ett behov. Sedan tittar du närmare på vad som ligger bakom behoven och vad omvärldsförändringarna kan leda till. Hur påverkas min kommun av den förändring i åldersstrukturen som pågår i hela Europa? Kiruna har gruvan och rymden som profilområden. Men det betyder inget om de målgrupper man vill nå inte vet om att de finns. Det är vetskapen som leder till ökad attraktionskraft.

Framtida utmaningar och Designårets påverkan

För att få kommunerna att satsa på design, krävs det exempel från verkligheten. Det är först när kommunerna vet vad de får, som de vill satsa. Det är nästa steg i projektet, säger Björn Nordén. Designåret anser han har fått många att rikta blicken mot designområdet.

– Nu måste vi lägga ner resurser på uppföljning och kontinuitet, så att Designåret blir mer än ett skott i luften. Låt oss visa hur brett designområdet är, avslutar Björn Nordén.

Kontaktperson:

För mer information om projektet, kontakta projektledaren Björn Nordén.
Telefon 0706 43 22 80, e-post: bjorn.norden@svid.se

»Vi måste vara annorlunda, se annorlunda ut och jobba på nya sätt för att bli framgångsrika.«

Kjell A. Nordström och Jonas Ridderstråle, Handelshögskolan i Stockholm

Design påverkar kommunutveckling

Design är växtkraft. Många kommuner i Sverige är idag mitt uppe i omvälvande förändringar. Den arbetsföra befolkningen flyttar, ekonomin är svag och man har svårt att marknadsföra sig och därigenom attrahera nya företag och anställda. Nya innovativa grepp är nödvändiga för att vända utvecklingen. Med kännetecken som nytänk, helhetssyn, omvärldsorientering och fokusering, kan design bidra till växande och livskraftiga kommuner.

Design är en process. Ett pilotprojekt med kommunerna Orsa, Hällefors, Laxå och Västervik gav nya erfarenheter, metoder och tillvägagångssätt för att integrera design och designprocessen i kommunernas överlevnads- och tillväxtstrategier. I grupper med näringslivsansvariga från pilotkommunerna, projektledaren för projektet och andra aktörer skedde utvecklingsarbetet med utgångspunkt i designprocessen. Genom möten, workshops och seminarier fick kommunerna stöttning, idéer, kunskaper, erfarenheter och tillgång till nya nätverk.

Målet är att utveckla metoder för att applicera designmetodik och designprocessen som verktyg i kommunutveckling och kommunal näringslivsutveckling. Pilotkommunerna visar vägen för andra kommuner med metoder och tillvägagångssätt som är generaliserbara och allmängiltiga.

Resultat

"The Journey" visar resan in i kommunen. I tre av pilotkommunerna har projektet genomfört en virtuell och fysisk resa in i kommunen. Med "The Journey" får kommunen en bild av vad som möter besökaren. Vad ger webbplatsen övrig extern kommunikation för signaler? Hur ser infarten och centrum ut? Väcker mötet med kommunen positiva känslor hos besökaren? "The Journey" sätter fingret på om bilden kommunen kommunicerar ut är samstämmig, tydlig och intresseväckande.

Arbete med kommunikation och synlighet initierat. För att stärka kommunens varumärke och profilering har pilotkommunerna fått tillgång till metoder där de kan arbeta med värden, värderingar, relationer, kommunikation och varumärke. Pilotkommunerna har i sin egen utvecklingsprocess i olika grad använt sig av de kompetensresurser och metoder projektet kunnat tillföra.

Flera kommuner intresserade. Informationsarbetet har medfört att ett flertal intresserade kommuner har tillkommit under projektets gång, bl. a. Kiruna, Laholm, Mark, Gotland och Piteå. Samtliga kommuner har tidigare deltagit i Sommar-designkontoret.

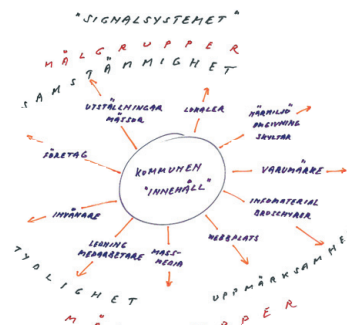
Kommundesign är en del av framtiden

Kunskap och information om kommundesign sprids genom SVIDs nätverk, SVIDs Sommar-designkontor, seminarier, workshops, konferenser och samarbeten.

Framtida utmaningar är att öka förståelsen för vad design inom kommunal utveckling kan tillföra. "Nu vänder vi oss också till andra målgrupper än företagen. Det är nytt, men behoven i samhället är lika stora som i näringslivet. Det är en pedagogisk utmaning att förmedla att design är en investering även här", säger projektledare Björn Nordén.

Gruppbild från en workshop med pilotkommunerna Orsa, Hällefors, Laxå och Västervik.

Kommunikationsmodell från arbetet med pilotprojektet.

Kontaktperson:

För mer information om projektet, kontakta projektledaren Björn Nordén.
Telefon 0706 43 22 80, e-post: bjorn.norden@svid.se